

KAKO NAJ SE DOLOČIJO ŽIVLJENSKI TROŠKI ZA RUDARJE?

GOTOVO JE TREBA NAJPRVO DOLOČITI ŽIVLJENSKO STOPNICO ALI MEZDO.

In tako delo ni igrača!

Washington, D. C. — Zastopniki rudarjev Ellis Searless, John Moore in Thomas Kennedy priporočajo zvezni premogovniški komisiji, da žene doženejo, kako visoki so življenjski stroški za rudarjevo družino.

Ta zahteva se nahaja v drugem memorandumu, katerega so izročili rudarji dne 18. novembra premogovniški komisiji, ki krije sugestije za standardiziranje rudnikov na podlagi njih ekonomske kapacitete, in druga razna vprašanja.

Rudarski komitej pravi v tem oziru:

Na kakšen način naj ta komisija standardizira življenske stroške, ako ne standardizira ravno ob istem času življenske stopnice ali mere za rudarje? Za strokovnjake je lahko pripraviti proračun, ki pokazuje množino živeža, obleke itd., sploh kar je potrebno, da živi družina, ki šteje gotovo število članov, udobno in zadovoljno, ampak mogoče je standardizirati stroške takega bifeja. Moka, ki se v enem kraju prodaja po dolarju, stane v drugem \$1.35 itd.

Komitej povdarja, da je zelo važno, da se doženejo življenski stroški za rudarsko družino, toda nastavijo naj se žene, ki naj doženejo te stroške. Te žene naj obiščejo direktno rudarje in njih žene in naj od njih dobe podatke, ki se nanašajo na življenske stroške. Te žene naj se prepričajo, kako rudarji faktično žive, kaj je do in kako se oblačijo. Prepričale se bodo lahko, ako rudarjevi otroci redno zahajajo v šolo, ali če morajo izostati iz šole, ker nimajo obleke, čevljev, knjig in drugih potrebščin za obiskovanje šole. Rudarjeva žena se bo prav rada razgovarjala z drugo ženo o takih rečeh, toda zelo previdna bo v odgovorih, ako je bo tuž mož izpraševal o takih stvareh.

To so tisti važni faktorji za rudarje, o katerih želi rudarski komitej, da se doženejo do dna.

STRAŠNA TRAGEDIJA.

Richmond, Ind. — 30-letni Rosario Fierro, železniški delavec na progi, je zadavil svojo ženo in svojo 9-letno hčerko. Na to je odšel na železniški progi in je odšel na 57-letnega železniškega predelavca William Hendersona. Prvi strel je ranil Hendersona, da je padel na tla. Fierro je pristopil k njemu in ga ustrelil. Delavci so hoteli pomagati predelavcu, toda Fierro je prišel streljati nanje in je ranil dva.

Policija je odšla na Fierrov dom, da ga prime, a je odkrila, da je Fierro zadavil svojo ženo in hčer. Zdaj ga iščejo patrolje. Kaj je vzrok tragediji, ni znano oblastim.

WASHINGTON JE POSTAL PRAVO METROPOLITANSKO MESTO.

Washington, D. C. — Po policajski statistiki je Washington zdaj pravo metropolitansko mesto, kajti zaradi pisanosti je bilo aretiranih več oseb kot zaradi prehitre vožnje s avtomobilom. V tednu, ki je končal s 18. novembrom, je bilo aretiranih 1294 oseb. Od teh je bilo aretiranih zaradi prehitre vožnje 159, zaradi pisanosti pa 193.

In to se je zgodilo v času prohibicije in v glavnem mestu.

NASPROTNIKI KUKLUKSA OBDOJENI.

Hot Springs, Ark. — Hribovci Travis Conroy, Alvis Baldwin in Thomas Talley so bili obsojeni v dosmrtno ječo. Priznali so, da so streljali na napadalce v zasedi in enega ubili, o katerih so sodili, da so kukluskovi. Ubit je bil nek Jeff Howell.

OREGONOVA VLADA NA STOPI PROTI FAŠISTOM V MEXIKI.

Mexico City, 22. nov. — Mehika vlada je pričela stopati na prste gibanju fašistov v tej deželi. Vladni organ "Mundo" piše, da so mehiški fašisti izključno klerikalci in desna roka propadajoče katoliške hierarhije v Mexiki. Za fašisti stoji duhovništvo, ki ima za svoj cilj ne le nasilno uničenje radikalnih delavskih organizacij, temveč tudi strmoljenje sedanje vlade. Včeraj so imeli fašisti zborovanje v Jalapi za zaprtimi durmi. Njih vodje je poslanec Cedran. V Vera Cruzu se je tudi pojavilo fašistovsko gibanje. Bati se je prelivanja krvi, ako vlada hitro ne stopi vmes in ne potlači zgagarjev.

PREDSEDNIK ZAGOVARJA SUBVENČNO PREDLOGO.

APELIRAL JE OSERNO NA OBE ZBORNICI NA SKUPNI SEJI.

Subvenčno predlogo je pripravil v interesu varčevanja.

Washington, D. C. — Predsednik Harding je adresiral obe zbornici na skupni seji v zbornični dvorani. Dejal je, da se mornariška politika ne opira le na lastno domeno, na kar je dodal, da drugi maritimi narodi popolnoma soglašajo z obstrukcijo proti trgovski mornarici v Ameriki.

Menil je, da je žalostno, ako bi bilo tako važno vprašanje odvisno od geografske obstrukcije. Vlada je dala pomoč za zgradbo dobrih cest, torej je pametno, ako skrbi tudi za pota na morju.

Povedal je, da je treba izbrisati iz tega petdeset milijonov dolarjev na leto, ki nastane vsako leto zaradi uprave in vzdrževanja ladij, ki so bile zgrajene v vojnem času.

Govoril je, da je opozicija proti subvenčni predlogi v njegovi lastni stranki. Naglašal je, da so tri pota odprta, ki se nanašajo na trgovsko mornarico: konstruktivna, obstruktivna in destruktivna pot. On je za konstruktivno pot. Dotaknil se je tudi razmer, v katerih delajo ameriški mornarji na ameriških trgovskih ladjah. Pri tem je omenil, da je kongres s postavami zboljal delavne razmere za mornarje na ameriških ladjah in da njega veseli, da se je to zgodilo. Pripomnil je, ako kongres določi delavne razmere na ladjah, da je pravično, da vlada pomaga vzdržati trgovsko mornarico.

Navedenja ni bilo med kongresniki in senatorji, ko je predsednik govoril. Ploskali so mu dva ali trikrat. Ko je končal svoj govor, se nasprotniki subvenčne predloge niso udeležili odobravanja in ploskanja.

Zbornični odsek za trgovsko mornarico in ribištvo je še v teku dneva priporočil revidiranje subvenčnega predloga. Manjšina ima do sobote čas, da poda svoje poročilo.

Kongresnik Campbell iz Kanasa, ki je podlegel v zadnji volilni kampanji, je predlagal, da stopi pri razpravi o subvenčni predlogi izredni parlamentarni red v veljavo. Po tem pravilu bi pričela splošna debata o predlogi v četrtek in se nadaljuje v soboto. Amendmanti se bodo lahko stavili v ponedeljek, torek in sredo prihodnjega tedna, ko bo govorniki čas omejen na pet minut.

BROS LLOYD V JEČI.

Joliet, Ill. — William Bros Lloyd, milijonar-komunist, se je v torek zvečer sam pripeljal v svojem avtomobilu v tukajšnje državno ječo, medtem ko so ga detektivni iskali po Chicagu. Njegovi odvetniki zanikajo vest, da bo Lloyd prošil gubernorja za pomilostenje. Lloyd je dejal, da ne zahteva zase nikakih predprav; pomilostitveni morajo biti vsi ali pa noben. Z njim vred je bilo obsojenih v zapor še 17 drugih komunistov, ki so bili obtoženi, da so svojo propagando krčili državni protisindikalistični zakon.

GOVERNOR PARKER SE NE DOBI ŽELJENE PODPORE.

DOKAZATI BO MORAL, DA JE POČETJE KUKLUKSKLANA NEVARNO LASTNINI.

Za sedaj mu bodo izrekli samo svoje simpatije.

Washington, D. C. (Federated Press). — V Washingtonu sodijo, da ne bodo nališali governor Parkerjevega apela, da se potlači Kuklusklan v Louisiani, dokler governor ne dokaže, da je početje Kukluskla nevarno lastnini.

Preganjanje je nepopularnih manjšin, ubijanje državljanov, ki nimajo prijateljev in usurpiranje sodnijske moči po Kuklusklanu niso stvari, ki bi vzemirjale sedanje administracije ali tako vplivale nanjo, da odredi čete v pokrajine, v katerih pašujejo kukluskovi. Take navadne izgrede so vzpikorili privatni veleblazniški interesi pod plaščem patriotizma skrajaj v vsaki industrijski državi, ne da bi bili zaradi tega prejeti ukor iz Washingtona.

Takaj se spominjajo, da je justični departament vdrl v državo Michigan, da je polovil komuniste, ki so se udeležili tajnega taborišnega zborovanja v šumi, ali ravno ista zvezna agencija ni dvignila prsta, da potlači dolga rajda umorov, ugrabljenj in poizgov, ki so jih kukluskovi izvršili v dvasjet državah in skoraj pred mejo Washingtona.

V principu mora administracija simpatizirati z governorjem Parkerjem, toda odreditve vojaških čet ali izdajanje sodnijskih prepovedi naj bo še za katero stvar hoče, ako ne gre za obrambo privatne lastnine, ki se ne izvraji v nagladi. Washingtonska moralna podpora governorju Parkerju je bila že povedana v besedah mornariškega tajnika Denbyja, ko je rekel:

"Vsak tajni red, pa naj bodo njegove tajnosti še tako nedolžne, ki vdira v politiko in skuša doseči kontrolo nad usodo naše vlade, zasluži ugovor. Pravico imam, da povem svojemu sosedu, kaj verujem in pravico imam, da ga spreobnem mirnim potom, nimam pa pravice ga ponižati ali poškodovati, ako on ostane pri svojem prepričanju."

BOJ Z LOSOM NA JEZERU.

Uno Park, Ontario. — Dave Duke, znan rudokalec, je taboriš s svojimi tovariši, ki so mu pomagali iskati rudo, ob jezeru. Nahajal se je s svojim čolnom na jezeru in ko je privesal okoli malega polotoka, je videl dva losa v hudem boju. Posnel je losov krik, da vidi, kako bo učinkoval nanju. Takoj je prenehal boj. Eden losov je odšel na suho, drugi se je pa obrnil v smeri, iz katere je prišel krik. Zagledal je mali čoln in se obrnil proti njemu. Duke je odveslal takoj proti globoki vodi, a los za njim, ki se mu je bližal z veliko hitrijo. Ko se mu je los približal, da ga napade, je Duke hitro zasukal čoln, prijel je losa za dolgo dlako na hrbtu in mu porinil parkrat velik nož v hrbet. Prerezal mu je hrbtenico in ga ubil. Na to ga je potegnil na suho. Priklisal je svoje tovariše, ki so mu pomagali spraviti meso v taborišče.

S SKRAJNEGA SEVERJA NA ZAJ DOMOV.

Saskatoon, Sask. — 33-letni Archie Brighton je pred sedemnajst leti odšel z drugimi rudarji v Yukon. Tam so ga tovariši zapustili med Indianci. Sedemnajst let je preživel v teh divjinah in zdaj se je po mnogih izkušnjah zopet vrnil domov. Dokler je bival med Indianci, je živel življenje primitivnega človeka.

POVIŠANJE PLAČ ZA U. SLUŽBENCOR V KON. SULARNI SLUŽBI.

Washington, D. C. — Trgovska zbornica priporoča, da se Rogerova predloga sprejme, ki določa povišanje mezde uradnikom v konsularni in diplomatski službi.

MEHIŠKI REVOLUCIONAR MAGON UMRL JE JEČI V LEAVENWORTHU.

Leavenworth, Kans. — Ricardo Flores Magon, znani mehiški revolucionar, je umrl 21. novembra za jetiko v tukajšnji zvezni kaznilnici. Obsojen je bil leta 1918. na 20 let zapore zaradi kršenja vojnih zakonov. Zadnje čase so mehiški delavci in ameriški prijatelji političnih jetnikov apelirali na Hardinga, naj izpusti Magona, ki itak ne bo več dolgo živel. In kljub temu, da je Magon še umiral, ni hotel Harding ustliati prošnje. Bil je torej usmrčen, kajti bolezen si je nakopal v zaporih. — Ricardo Flores Magon je sodeloval v mehiških revolucijah proti Diazu in Huertu. Za čas Carranze je bil izgnan in kakal je zavetja v Kaliforniji, to da našel je nove preganjalec in končno smrt. Umrl je mučenik za svoje ideje.

CUNOVA VLADA JE ŽE OBDOJENA NA PADEC.

Nov nemški kabinet ima v opoziciji ne le socialiste, marveč tudi skrajne nacionaliste.

IZGREDI V SEVERNI NEMČIJI.

Berlin, 22. nov. — Cunova "podjetniška" vlada bo menda živela le toliko časa, dokler se ne pokaze parlamentu. Njen konec pride najbrž še danes.

Viljem Cuno, parobrodni magnat, je naletel na opozicijo ne le pri socialistih in komunistih, ki imajo približno 200 glasov v zbornici, marveč tudi pri skrajnih desničarjih, nacionalistih in mornarstvih, ki imajo 80 poslancev. Ti so pokasali včeraj, da ne bodo podprli Cuna.

Delavci, ki so izjavili po svojih predstavnikih v socialistični parlamentarni skupini, da nočejo imeti nobenega opravka s kapitalistom Cunom, smatrajo novo vlado za veliko nadlogo nemške republike in nevarnost za delavstvo, kajti industrijski kajzer Hugo Stinnes, ki bo kontroliral to vlado, bi rad za vsako ceno odpravil osemurni delavnik.

Dejstvo, da je Cuno izbral dr. Fr. Sthamerja ministrom za zunanje stvari, je še bolj razkačilo socialiste. Dr. Sthamer je tudi kapitalist in parobrodni magnat.

Berlin, 22. nov. — Včeraj so izbruhili veliki draginjski izgredi v Draždanih, kjer se ponavljajo sporadične demonstracije že od sobote. Policija je s golimi sabljami napadla demonstrante in ranila dve osebi. Več inozemskih komunistov je bilo aretiranih; obtoženi so, da so vodili izgrede.

V Braunschweigu so tudi nemirli. Močni policijski oddelki patrolirajo ulice.

V Berlinu stavkajo vozniki premoaga.

NOV ŠKANDALČEK V DRUŽBI VIŠJIN ŠTIRI STO.

New York, N. Y. — Miljonarka Marion B. Ream Stephens, ki se nahaja že v Elizabetinski starosti, je svoječasto poročila Anastazij Andrejeviča Vonsijskega, mladega ruskega beguna. Takoj po poroki se je raznesel glas, da je mladi Rus, ki je bil z Vranglom v južni Rusiji, poročil neko blado Rusinjo na Krimu, preden je prišel v Ameriko.

Časniki so takoj naznanili, da bodo ruske cerkvene oblasti preiskale, ako je poroka veljavna. Zda zopet poročajo, da so ruske ortodoksne oblasti preiskale stvar in izjavile, da je Vonsijskij poročil v letu 1920 gđe. Ljubovo Movronstajevo. Ta poroka je bila izvršena, da se mlada Rusinja obvaruje pred preganjanji. Tako poroka pa po mnenju cerkvenih očetov, ki so prvi razstrebili v svet, da so v sovjetski Rusiji nacijonalizirali žene, ni veljavna.

Zda bo Vonsijskij podvzel korake, da se poroka z mlado Rusinjo na Krimu proglasi za neveljavno. Ako bi mlada Rusinja imela par milijonov, bi stvar ne šla prav gladko, saj tako gladko ne, kot si domišlja Vonsijskij.

ANGLIJA POSKUŠA DOMINIRATI KONFERENCO.

Mussolini zahteva javno konferenco in navzočnost ruskih delegatov; Poincare in Curzon sta jama.

TURKI TUDI ZAHTEVAJO ODPRETO ZBOROVANJE.

Lausanne, Švica, 22. nov. — Poroča se, da je v "veliki trojici" nastalo nesoglasje. Mussolini, fašistijski poglavar Italije, ki je po svoji naturi vedno v opoziciji, se je zameril Poincareju in Curzonu. Tako se je zameril, da je Poincare sinoči odpotoval v Pariz, Curzon pa noče več govoriti z Mussolinijem.

Mussolini je včeraj dejal v intervjuju, da italijanska delegacija podpira zahtevo Turkov, da mora biti mirovna konferenca javna in da delegatje Rusije prisostvujejo sejam z enakimi pravici kakor zastopniki drugih držav. Intervju je odkril, da je med zavezniški veliko nesoglasje. Francija in Anglija bi radi držali ruske boljševike proč od konference kolikor je mogoče in dovolili bi jim le toliko, da poslušajo razprave o gardnanskem vprašanju. Mussolini je pa nasprotnega mnenja.

"Rusje ne moremo prezreti," je rekel v intervjuju. "Rusija se vedno eksistira in vsa ljudstva ob Črnem morju imajo pravico odločevati o svojem izhodišču do Sredozemakega morja."

Mussolini je dalje dejal, da Italija ni še sklenila, dali se udeležiti militaristične akcije proti Turkom v slučaju, da Turčija odkloni mirovne pogoje. Mussolini se odpelje v dveh dneh v Rim in upa, da se vse dobro isticše.

Včeraj se je razšla vest, da pride danes ruska delegacija v Lozano. Na delu delegacije bo Čigerin. Švicarske oblasti so že pripravile stanovanje Rusom v hotelu Savoy, kjer bodo imeli deset sob.

Včeraj sta se vršili dve seji konference. Kolikor se je izvedelo, so bile na predpoldanski seji imenovane tri komisije; prva za politične in vojaške zadeve, druga za finančne in ekonomske, tretja pa za kapitulacije. Richard Washburn Child, ameriški poslanik v Italiji, ki je uradni opazovalec Združenih držav na konferenci, je razložil stališče Amerike napram konferenci.

Zavezniška trojica je takoj na prvi seji pokazala, da hoče gospodariti na konferenci. Poincare in Mussolini nista bila navzoča, ker nista uradna delegata. Francijo zastopa poslanik Barrere, Italijo senator Garroni in Anglijo zunanji minister lord Curzon.

Curzon je predlagal, da se vsa važna politična, vojaška in teritorialna vprašanja prepušte enemu samemu odseku ali komisiji in potem je dosegel, da je bil on izvoljen predsednikom te komisije. Turki so protestirali in zahtevali, da se glavna vprašanja poverijo več odsekom, v katerih bi tudi oni imeli predsedniško mesto. Zastonj. Ententni parni valjar je potlačil njih protest in ostalo je pri Curzonovem predlogu.

Izmet paša je dalje zahteval, da se predsedništvo sej menja med načelniki raznih delegacij. Zopet nič. Predsedovala bo le "velika trojica", vsak dan drugi. Izmet je nato zahteval, da naj Turki dobe iz prijaznosti saj eno predsedništvo odseka. Nič. Samo trije odseki so in tudi tu bo predsedovala le velika trojica.

Prva zahteva turške delegacije je bila, da je konferenca javna. "Mi smo pri volji povabiti repertoarje k vsem našim razpravam," je izjavil izmet paša. Njegova zahteva je bila zavržena pod pretnostjo, da je bil poslovni red že sprejet in poslovni določa, da morajo delegatje molčati o razpravah in sklepih na sejah. Odbor, sestojel iz treh predstavnikov Anglije, Francije in Italije, bo pa dnevno poročal javnosti to, kar se mu bo zdelo vredno poročati.

Izmet paša je nato protestiral proti prisotnosti "tretjih strank". "Turčija je tukaj, da sklepa mir

(Dalje na 3. strani.)

RAMSAY MACDONALD JE VODJA DELAVSKE OPOROCIJE V BRITANSKI ZBORNICI.

London, 22. nov. — Ramsay MacDonald je bil včeraj izvoljen voditeljem delavske oporocije v angleškem parlamentu. Dobil je 61 glasov, Clynes pa 56. MacDonald je socialist in veliko radikalnejši kot Clynes. — Bonar Law še vedno noče sprejeti deputacije brezposelnih delavcev. Za danes so bile sklicane nove demonstracije pred zbornico in povabiljenh je okrog 100,000 brezposlecev. Vlada je pripravila policijske kordone.

RUSKA REVOLUCIJA NE BO IZDANA.—LENIN.

Na velikem shodu v Moskvi je dejal, da Rusija obdrži vse, kar je pridobila s revolucijo.

SVARIL JE KOMUNISTE PRED UTOPIJAMI.

Moskva, 22. nov. — Sovjetske volitve v Moskvi so bile otvorene v ponedeljek z velikim javnim shodom v opernem gledališču, na katerem je govoril tudi predsednik ljudskega sveta Lenin. To je bil prvi javni shod, na katerem se je Lenin pokazal, odkar je odravel. Prej je govoril štirikrat, ali vselej pred odborniki in delegati.

Okrog 5000 oseb je napolnilo veliko gledališče. Lenin je imel silne ovacije, ki so imele naravnost karas oboževanja. Minuto za minuto je trajalo ploskanje in vzklikanje. Komaj se je aplava malo poglobil, pa je zopet kdo zavpil s mogočnim basom: "Živel odrašenik Rusije!" — In bučanje se je ponovilo. "Živel naš štirikratni narodni svet!" je sodeloval drugi klic in ovacij ni bilo konca ne kraja. Končno je orkestra zaigrala mednarodno himno in vse občinstvo je pelo z največjim navdušenjem.

Lenin je nastopil sveč in čil kakor prejšnja leta, ko je bil popolnoma zdrav. Njegov glas je bil čist in močan. Bil je zelo dobre volje in svoj govor je solil s dovtipi in večkrat se je nasmajal in zbujal splošni smeh v gledališču. Ablečen je bil priprosto, bolj slabotno kot po navadi.

Govoril je o novi gospodarski politiki v Rusiji, ki je zdaj predmet vsakega njegovega govora v javnosti. Kritikal je zapadne države, ki še vedno bojkotirajo Rusijo. Svaril je komuniste, da ne smejo zagaziti v utopije. Komunisti imajo tudi svoje meje, na katerimi so utopije. Rusija še ni prekorčila teh mej, toda utopije so na vidiku, pred vrtni.

"Po poldrugem letu naše nove gospodarske politike, ko smo se umaknili v državni kapitalizem, smo še vedno bojkotirani od nekaterih vlad, toda mi mislimo na business in dali bomo tako ugodne pogoje, da bodo kapitalisti prišli in sprejeli naše koncesije," je rekel Lenin.

Dalje je rekel, da Leslie Urquhartova koncesija je bila odklonjena iz političnih virov. Urquhartova Anglo-azijska korporacija je podpirala bele armade in vodila civilno vojno z Rusijo. Vprašanje pa še ni končano, dali bo ta koncesija oživljena ali ne. Nekateri vlade občejujejo s Sovjetsko Rusijo iz strahu.

Trikrat je ponovil te besede: "Nikdar ne izdamo ruske revolucije! Buržoazija ne dobi nikdar več nazaj tega, kar je rusko ljudstvo pridobilo z revolucijo."

Ko je omenil okupacijo Vladivostoka in pridruženje vzhodno-sibirskih republik k Sovjetski Rusiji je zopet zagrmel aplavz v gledališču.

"Japonska se je umaknila pred nami, ne le pred našo rdečo armado, temveč pred javnim mnenjem. Rusija je forširala to mednarodno mnenje, in to je že dosti."

VREME.

Chicago in okolica: V petek jasno in gorkeje. Južnozapadni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 41, najnižja 33. Solnce izide ob 6:49, zalze ob 4:24.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Cena oglasov po dogovoru. Reklami se ne vratajo.

Naravnina: Zedinjena država (Ivan Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 na tri mesece; Chicago \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta, \$1.25 na tri mesece, in za inozemstvo \$5.00.

Naslov na vso, kar ima slika s Hosteni

"PROSVETA"

2687-39 So. Lawrence Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovene National Benefit Society.

Owned by the Slovene National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$4.50, and foreign countries \$5.00 per year.

"MEMBER OF THE FEDERATED PRESS"

Datum v oklepaju n. j. (Nov. 30-22) poleg vsakega imena na naslova pomeni da vam je s tem dnevom potekla naročnina. Poslovito je pravilno, da se vam ne ustavi list.

TRUSTOVCI SE NE OBČUTUJO DEFLACIJE.

Za poljske produkte so že zdavnaj znižali cene, kadar zapuše farne in jih prepeljejo v skladišča mešetarjev in prekupčevalcev ali pa na javne trge, kjer pobirajo smetano takozvani komisijonaki trgovci ali komisijonarji. Tudi za delavce je že zdavnaj prišla deflacija za njih delavno moč. Znižali so jim mezde, podaljšali delavnik, in kjer je šlo, so razbili tudi delavsko organizacijo.

Za trustovce pa še ni prišel čas deflacijske. To se je zgodilo menda zaradi tega, ker se morajo delavci in farmarji menda veliko preje vrtniti v normalne čase — v čase — v katerih ne dobe ničesar za svoje produkte in svojo delavno moč. Za trustovce in finančnike in razno profiterje pa velja menda še vojni čas, seveda samo v pogledu njih dobička.

Kadar se delavci organizirajo v trustovskem podjetju in zahtevajo povišanje mezde in skrajšanje delavnika in priznanje delavske organizacije, tedaj trustovci prav zanesljivo zastokajo, da mora trust bankrotirati, ako prizna delavske zahteve.

Tako kot so delali drugi trusti, tako je postal tudi žgalski trust. Jokal in stokal je, da ne more delavcem zboljšati njih mizerne mezde; ker je tako ubog, da komaj vegetira.

Oficijelno je ta trust poznan pod imenom American Smelting and Refining kompanija. Njen predsednik Simon Guggeheim zdaj oglašja, da ima trust na prodaj za \$7,500,000 obveznic, ki bodo nosile po pet in pol od sto obresti. Da se ljudem ni treba bati, da izgube svoj denar, ako kupijo obveznice tega trusta, so podali tudi zelo zanimive informacije, ki govore, da trust ni tak berač, kot stoka, kadar je treba kaj delavcem približati.

V teku zadnjih deset let in pol je družba odračunila, da se je vrednost njenega imetka, to je tovarn, strojev in drugih naprav, znižala za \$37,339.82, ker se je obrabila pri proizvodnji. Ali poleg tega je pa trust v tem času izplačal na dividendah \$77,259,244.35 v gotovini.

To seveda ne pokazuje, da je trust ubožen, ampak govori, da procvita in da se delničarjem, ki lastujejo ta trust in imajo glavno besedo v njegovem ravnateljstvu, ni treba bati, da primejo za beraško palico.

Drugi trustovci se nahajajo v ravno tako dobrem položaju. Voja je že zdavnaj minila, a kompanije, ki izdelujejo smodnik in razstrelivo, se nahajajo v tako ugodnem finančnem stanju kot v vojnem času.

Hercules Powder kompanija je ravnokar naznanila 100-odstotno dividendo!

Oljni knezi bodo še nadalje prebivali v svojih palačah. Najmanjša nevarnost ne postoji, da jih mogoče zarubijo zaradi njih dolgov, ali da bodo njih palače prodane na javni dražbi.

Iz Philadelphije poročajo, da pennsylvanaska Gulf Oil korporacija ponuja na prodaj za \$35,000,000 obveznic, ki bodo nosile po pet od sto v zlatu. Da oglaš vlačje, pravi, da korporacija ni imela skozi zadnjih pet let in pol pred junijem 1922 nikdar na leto manj kot devet milijonov dolarjev profita po odbitku vseh davkov, stroškov in razvrednostovanja.

Dalje pravi, da je bil profit v prvih šest mesecih sedanjega leta večji kot celoletni dobiček leta 1921.

Vsa taka in podobna poročila govore jasno kot beli dan, da za truste še ni prišel dan deflacijske, pa tudi v normalnost se ne vračajo, kajti njih dobički so še nenormalni. Sploh stvar izgleda tako, da za truste postojijo toliko bolj nenormalni časi, kolikor bolj se delavci in farmarji bližajo normalnim časom. Z drugimi besedami se da tudi povedati na ta način, da so dohodki trustov toliko večji, kolikor manj dobe farmarji za poljske produkte in kolikor nižjo mezdo prejemaajo delavci in kolikor daljši je njih delavni čas.

VSAKEMU JE POT ODPRTA, DA OBOGATI?

Dostokrat so nasprotniki delavstva izjavili, da je vsakemu pot odprta, da postane milijonar, kajti Amerika je svobodna dežela. Kako je odprta vsakemu pot do bogastva, nam pripoveduje čin sedanje administracije.

V Obregonu je šuma, ki obsega okoli 67.000 akrov sveta. V nji raste večinoma iglasto drevje, smreka, jelka, borovec itd. Nekateri cenijo les v tej šumi na sedem milijard čevljev. Ta les nameravajo prodati privatnim podjetnikom. Ali nihče ne more poslati svoje ponudbe, ki nima najmanj tri milijone dolarjev, da plača les in poleg

še toliko denarja, da zgradi osemdeset milj dolgo železnico za prevažanje lesa in veliko žago.

Kako se naj delavec, ki bi rad postal milijonar, loti takega podjetja, je seveda uganka, katere tudi tisti ne morejo razvozlati, ki pojejo pesmico, da je v Ameriki vsakemu odprta pot do bogastva in da lahko vsakdo postane milijonar, ako zna rabiti svoje možgane.

JAVNA GOVORNICA.

Glasovi članov S. N. P. J. in čitateljev Prosvete.

White Valley, Pa. — Volitve so končane in zmaga je tam kot običajno. Ako človek pogleda vso stvar površno, misli, da smo tam kot smo bili pred leti. V resnici pa ni tako. Delavski glasovi rastejo in se množijo kakor še nikdar prej v zgodovini. Polagoma ali z gotovostjo se delavstvu odpirajo oči: čimbolj je delavstvo izkoriščano in potiskano v kot, toliko hitreje se mu odpirajo oči.

Že kakih deset let imamo volilno pravico in vedno sem glasoval za socialistične kandidate, še so bili na glasovnici, ako ne, pa rajše nisem glasoval, ker sem bil prepričan, da je edino socialistična stranka prava delavska stranka. Vprašal sem svojega prijatelja delavca, kako glasuje on in odgovoril mi, da glasuje za socialistično stranko. Tako jih vprašam še kakih dvajset in vsaki mi pove kot prvi. Mnogo jih je vprašal nisem, ker sem bil prepričan, da glasujejo kot jaz. In ko sem pregledoval rezultat v naši občini, jih je bilo večših pet, sedem, a nikdar več kot deset glasov oddanih za socialistične kandidate.

Kakor se je meni zdelo, da je tu nekaj narobe, tako se je zdelo tudi drugim. Po večkratnem razmotrivanju smo prišli do zaključka, da je najboljša če ustanovimo socialistični lokal, potem katerega bi lahko nadzirali naše glasove ob času volitev. Storili smo tako, dali smo klub ustanovili s tešavo vlad dolgega štrajka, vendar se nam je to posrečilo minolega julija in ustanovili smo mednarodni socialistični lokal ter ga pridružili socialistični stranki v Ameriki.

Dne 7. novembra sem bil v Franklinu Tup. to je v naši občini, da kot zastopnik našega lokalnega in socialistične stranke priastvujem pri štetju glasov. Ker vem, da zanima slovenske volivce rezultat, podajam tu izid glasovanja. Socialističnih glasov (za vse soc. kandidate na listi) je bilo 57, republikanov 21, demokrati 18 in 47 mehaniki glasov. Vseh oddanih glasov je bilo 143. Socialistični kandidati so torej dobili 66 glasov, medtem ko so jih buržvazni prejeli komaj po 27 do 32. Kakor se vidi je bila torej večina glasov za socialistične kandidate, h čemur so precej pomogli slovenski volivci, največ pa socialistični klub, ki je nadzoroval, da je bilo pravilno štetje.

Ako pomislimo, da je bilo tu v normi: 111 glasov oddanih od triasetdeset do štiristo glasov in letos samo 143, moramo priznati, da je manjkalo precejšnje število delavskih glasov, kajti delavci so se radi premogarske stavke raskropili, drugi se zopet radi zameškalj in raznih razlogov niso udeležili volitev. Medtem ko so buržvazni volivci do zadnjega vsi prišli. Če vzamemo vse navedeno v poštev, pridemo do zaključka, da bi bilo v naši občini šest dvestot socialističnih glasov, ako bi bili časi normalni in bi se vsi delavci udeležili glasovanja ter bili tudi pri štetju glasov kot se je to zgodilo zadnjič.

Vsa ta dejstva nam dokazujejo, da bi delavcem ne bilo tako težko zmagati, če bi bilo malo več zanimanja med nami. V vsaki večji naselbini bi morali vzdrževati socialistični klub, kjer pa tega ni mogoče, naj bi naredili kot pri nas, ko so v našem klubu tudi delavci iz Exporta in Delmonta. Ob času volitev jim bo klub preskrbel od stranke potrdila, da bodo imeli pravico do štetja in nadziranja glasov tudi v njihovih občinah.

Socialistični klubi pa niso potrebni samo radi gori navedenega, potrebni so tudi, da se potom njih naprave malenkostni mesečni prispevki a katerim se stranka vzdržuje, nje uradniki, organizacije časopise in druge publikacije. Iz nič se ne da napraviti drugo kot nič in nikdo nam ne bo prinesel boljše bodočnosti na krožniku. Za boljše bodočnost se moramo poboriti sami.

Potrebno je tudi, da vsi delavci, ki glasujejo za socialistično stranko, se tudi registrirajo socialistično. V občini, kjer so volilci registrirani kot socialisti, bo gotovo tudi socialistična lista kandidatov pri primarnih volitvah. S tem je navadno pomagano socialističnim kandidatom, da pridejo na glasovnico za izvolitev pri glavnih volitvah, kot so običajno tu v Penni vsako leto v jeseni.

Slovenskim delavcem v tej okolici naznanjam, da kateri želijo postati borci za socialistično idejo, pridite na sejo v nedeljo dne 26. novembra ob 10. uri dopoldne. Seje se namreč vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v White Valleyju, Pa.

Še nekaj navedem, kar se mi nič kaj ne dopade. To je namreč to kavsanje, ki se nadaljuje brez prestanka med delavstvom po časih. Po vsaki stavki, ako je bila izgubljena, so se še pojavili klečaplazi in tako so se tudi po zadnji stavki v Westmorelandu. To se bo pojavljalo, dokler bo obstajal kapitalistični sistem. Danes gre trda družinskemu četu, ako ima kopice otrok, ki prosijo kruha, čevljev in obleke. Prevleko akbr ima, kako bi jih preživel, kaj bi torej ali nad njega z grdo besedo, ko bi po mojem mnenju mnogo več opravili z lepoto besedo. Socializem bo odpravil tudi to nelepo navado, čeprav je nekaterim že takorekoč v krvi, prvič, ker se v socialistični družbi ne bo izdelovalo za profit in bo delavce prejel popolno vrednost svojega dela.

Če pomislimo, da danes od našega dela živi na milijone ljudi, ne samo živi, temveč tudi razkošno zapravlja bogastva, ki jih iztisnejo iz nas, in bo v poznejši socialistični družbi prejel delavce polno vrednost svojega dela, da bo lahko vzdrževal svojo družino, moramo priznati, da je neobhodno potrebno, da to idejo krepiamo. Socializem sloni na bratstvu in izobrazbi. Izobrazba, to je tista dobrina, ki naredi človeka, da postane inteligent, postane samozavesten, ne skloni glave na kolen, bratstvo pa bo v tem, da bomo v socialistični družbi vsi enaki. — Joseph Britz.

di, ko glasujejo za socialistično stranko, se tudi registrirajo socialistično. V občini, kjer so volilci registrirani kot socialisti, bo gotovo tudi socialistična lista kandidatov pri primarnih volitvah. S tem je navadno pomagano socialističnim kandidatom, da pridejo na glasovnico za izvolitev pri glavnih volitvah, kot so običajno tu v Penni vsako leto v jeseni.

Slovenskim delavcem v tej okolici naznanjam, da kateri želijo postati borci za socialistično idejo, pridite na sejo v nedeljo dne 26. novembra ob 10. uri dopoldne. Seje se namreč vršijo vsako četrto nedeljo v mesecu v Slovenski dvorani v White Valleyju, Pa.

Še nekaj navedem, kar se mi nič kaj ne dopade. To je namreč to kavsanje, ki se nadaljuje brez prestanka med delavstvom po časih. Po vsaki stavki, ako je bila izgubljena, so se še pojavili klečaplazi in tako so se tudi po zadnji stavki v Westmorelandu. To se bo pojavljalo, dokler bo obstajal kapitalistični sistem. Danes gre trda družinskemu četu, ako ima kopice otrok, ki prosijo kruha, čevljev in obleke. Prevleko akbr ima, kako bi jih preživel, kaj bi torej ali nad njega z grdo besedo, ko bi po mojem mnenju mnogo več opravili z lepoto besedo. Socializem bo odpravil tudi to nelepo navado, čeprav je nekaterim že takorekoč v krvi, prvič, ker se v socialistični družbi ne bo izdelovalo za profit in bo delavce prejel popolno vrednost svojega dela.

Če pomislimo, da danes od našega dela živi na milijone ljudi, ne samo živi, temveč tudi razkošno zapravlja bogastva, ki jih iztisnejo iz nas, in bo v poznejši socialistični družbi prejel delavce polno vrednost svojega dela, da bo lahko vzdrževal svojo družino, moramo priznati, da je neobhodno potrebno, da to idejo krepiamo. Socializem sloni na bratstvu in izobrazbi. Izobrazba, to je tista dobrina, ki naredi človeka, da postane inteligent, postane samozavesten, ne skloni glave na kolen, bratstvo pa bo v tem, da bomo v socialistični družbi vsi enaki. — Joseph Britz.

SLIKE IZ NASELBIN.

Chisholm, Minn. — Dne 17. novembra zvečer je, ko to pišem, Solnce je bilo pošljalo svoje gorke žarke na zemljo celi dan, kakor bi bilo spomlad. Snega letos še ne poznamo tukaj, razen par snežink v zraku, ki pa so se raztopile prej nego so padle na tla. Stari ljudje ne pomnijo tako toplega vremena ob tem času, kar pa je najbolj čudno, je to, da vse na okoli naše države leži sneg in da so veliki sneženi viharji, kakor smo razvideli iz časopisov. Celo železniški promet, da je oviran od snega, a tu, kjer je prišlo radi hudih zim že v pregovor, da ima zima mlade, nimamo nič snega in toplota je. Ljudje se sprehajajo po ulicah in tu pa tam srečaš matere, ki vozijo v vozičkih svoje dojenčke ter se pogovarjajo. Mrzli veter jih ne priganja, da vozijo hitreje. Znamenaja tudi še ni, da bi začelo snežiti. Zadnje tri tedne pa je večinoma padal dež, solnce tudi menda ni smo videli skozi vse tri tedne. Včasnih je nastala čez dan tako tema, da so ljudje pričenjali prižigati luči opoldan.

Na volilni dan, dne 7. novembra je bilo temno in pusto vreme. Dež je bil ves dan, agitacije ni od te ne od one strani. Nič ni bilo kakor prejšnja leta, da bi si človek mislil, da niti del volivcev ne bo prišlo k volitvam. Toda ni bilo tako. Ljudje so prihajali, se vrstili in redno volili na pravo stran, kakor še nikdar prej, kajti farmarska delavska stranka je dobila v naši naselbini večino in Henry Shipstead kot zvezni senator je dobil 1900 glasov, vseh glasov pa je bilo 2300. Glejte, kako se je ljudstvo spreobrnilo na pravo stran in vrlo starogardniške oblike!

Le tako naprej, delavci in farmarji. Podučite svoje sotrpine in prijatelje, tiste, ki še niso včisti v politiki, kako jim je treba voliti, da bomo tudi pri mestnih volitvah smagali in tako leta 1924.

ko bomo imeli predsedniške volitve. Takrat moramo biti posebno pripravljeni, zato agitirajmo se sedaj, da bo naša zmaga na celi štiti.

Pozdrav vsem naprednim volivcem širom Amerike. — Joseph Ula.

Canonsburg, Pa. — Redki so dopisi iz te naselbine, dasi so Slovenci tu naseljeni v precej velikem številu. Pri nas je kar se dela tiče prav tako kot drugod po Ameriki. Poročati imam žalostno novico, da je smrt uničila življenje mojemu sorodniku Franku Frankoviču. Dne 10. novembra ob pol tretji uri popoldne je šel pokojnik v bližnje mesto Houston, oddaljeno pol drugo miljo. Šel je v prodajalno, nič hudega sluteč ob cesti, ki vozi iz Washingtona v Pittsburgh, Pa., na kateri je veliko prometa z avtomobili. Nesreča je hotela, da sta dva avtomobila nenadoma zavozila na stran ceste preko Franka Frankoviča, ki je bil na mestu mrtev.

Pokojnik je bil doma iz fare Kostanjevica na Dolenjskem, star 35 let. Bil je torej v najboljši moški dobi. V Ameriki je bival 16 let in zapušta tu soprogo ter šest nepreskrbljenih otročičev. Starejši je star komaj 11 let, mlajši pa je eno leto. Ranjki je bil akbrni oče, zato ga bo osirotel družina jako težko pogrešala. Bil je tudi mirnega in naprednega mišljenja in priljubljen pri vsakomur, kdor ga je poznal. To je prišla tudi velika udeležba pri pogrebu. V imenu pokojnikove soproge se zahvaljujem vsem za veliko udeležbo pogreba.

Pogreb se je vršil dne 12. novembra na narodno pokopališče ob tretji uri popoldne v Canonsburgu, Pa. Pokojnik je bil član društva št. 138 SNPP v Canonsburgu, Pa., katero je izgubilo kakor tudi jednota enega izmed dobrih in zvestih članov. Pokojniku želimo miren počitek v ameriški grudi; ostal nam bo za vedno v spominu. Žalujejo soprog pokojnika Amaliji Frankovič in ostali družini izrekamo globoko sožalje. — Anton Ovetan.

ko bomo imeli predsedniške volitve. Takrat moramo biti posebno pripravljeni, zato agitirajmo se sedaj, da bo naša zmaga na celi štiti.

Pozdrav vsem naprednim volivcem širom Amerike. — Joseph Ula.

Canonsburg, Pa. — Redki so dopisi iz te naselbine, dasi so Slovenci tu naseljeni v precej velikem številu. Pri nas je kar se dela tiče prav tako kot drugod po Ameriki. Poročati imam žalostno novico, da je smrt uničila življenje mojemu sorodniku Franku Frankoviču. Dne 10. novembra ob pol tretji uri popoldne je šel pokojnik v bližnje mesto Houston, oddaljeno pol drugo miljo. Šel je v prodajalno, nič hudega sluteč ob cesti, ki vozi iz Washingtona v Pittsburgh, Pa., na kateri je veliko prometa z avtomobili. Nesreča je hotela, da sta dva avtomobila nenadoma zavozila na stran ceste preko Franka Frankoviča, ki je bil na mestu mrtev.

Pokojnik je bil doma iz fare Kostanjevica na Dolenjskem, star 35 let. Bil je torej v najboljši moški dobi. V Ameriki je bival 16 let in zapušta tu soprogo ter šest nepreskrbljenih otročičev. Starejši je star komaj 11 let, mlajši pa je eno leto. Ranjki je bil akbrni oče, zato ga bo osirotel družina jako težko pogrešala. Bil je tudi mirnega in naprednega mišljenja in priljubljen pri vsakomur, kdor ga je poznal. To je prišla tudi velika udeležba pri pogrebu. V imenu pokojnikove soproge se zahvaljujem vsem za veliko udeležbo pogreba.

Pogreb se je vršil dne 12. novembra na narodno pokopališče ob tretji uri popoldne v Canonsburgu, Pa. Pokojnik je bil član društva št. 138 SNPP v Canonsburgu, Pa., katero je izgubilo kakor tudi jednota enega izmed dobrih in zvestih članov. Pokojniku želimo miren počitek v ameriški grudi; ostal nam bo za vedno v spominu. Žalujejo soprog pokojnika Amaliji Frankovič in ostali družini izrekamo globoko sožalje. — Anton Ovetan.

Pregled priseljencev pred odpotovanjem.

New York. (Jugoslovanski oddelek F. L. I. S.) Department of Labor objavlja pismo delavskega tajnika James J. Davis, naslovljeno na neko Mrs. Charles A. Harris iz Indianapolis, v katerem Secretary of Labor razpravlja na dolgo o priseljenskih in naturalizacijskih problemih. Pismo je posebne važnosti, v kolikor Secretary of Labor izraža v istem svoj namen, da hoče nagovarjati kongresu, naj ustvari zakon, ki naj bi omogočil pregled priseljencev že v starem kraju.

"Največja hiba našega sedanjega priseljenskega sistema", piše Secretary of Labor, "je ta, da pripuša izbiranje priseljencev oblasti drugih držav. Ena izmed odredb, ki je preživela vojno, je ta, da se mora vsak inozemec ob prihodu v to deželo izkazati s potnim listom, izdanim po oni vladi, kateri je on podložen. Iz tega se vidi, da je odvračeno volje inozemskih vlad, kdo naj pride in kdo naj ne pride v Združene države. Ta pravica je bila najprej dana Japonski na podlagi takozvanega "Gentlemen's Agreement"; a to pogodbo se je japonska vlada obvezala, da bo izdala potne liste za Združene države le gotovim razredom svojega prebivalstva. Vedno je bilo sporno, dajli se ta pravica tudi pošteno izvršuje; v slučaju zlorabe so bile brkone japonske oblasti ravnatoko prevarane kakor naše. Ali čim pripomavemo njihovo vlado za odgovorno, ne moremo oporekati resničnosti potnega lista, izdanega po kakem vladnem organu.

"Sedanjí pasportni sistem je neokarna mašinerija, ki je jako neprimerna za naše potrebe. Čas je, da mi sami začnemo odločevati, katerim vrstam priseljencev naj damo pravico, da se udeležijo našega narodnega življenja, ako se moramo še nadalje zanašati na tujezemake delavce v svrhu razvoja naših proizvodnih virov. Mesto potnega lista, izdanega po inozemskih vladah, bi morali postaviti neki standard, kateremu priseljenec mora biti kos; kvalifikacija priseljencev naj bi se doletela že v starem kraju in onim, ki odgovarjajo kvalifikaciji, naj se izda spričevalo, ki jih vpravičuje do prihoda v Združene države. Da se to udelevi, imam pri-

pravilnena za predložitev ob prihodnjem zasedanju kongresa zakonski načrt, ki določa pregledovanje nameranih priseljencev; ta pregled naj obstoji v tem:

1. Potom preizkušnje krvi naj se določi splošno zdravstveno stanje, prikrite bolezni itd.

2. Telesna preizkušnja naj vgotovi fizično usposobljenost priseljencev za zaslužek.

3. Umena preizkušnja naj se uvede, tako da se naši javni zavodi na napolnijo z ljudmi, nasproti katerim nimamo nikake narodne dolžnosti, dočim še našici niso primerno poskrbljeni nadalje pa, da se dobra ameriška kri ne oskrunja s slaboumnostjo, blaznostjo in idiofotvrom. Treba da ohranimo ameriško plemo zdravo na telesu, kakor na umu.

4. Preizkušnja o značaju ni najmanj važna izmed vseh teh, kajti naj že bodi pregled priseljencev ob izkroanju še tako natančen, vendarle ne moremo biti gotovi, dajli priseljenec ni bil zločinec, anarhist ali nemoralna oseba. S tem da imamo svoje zastopnike v starem kraju, kjer je nameravani priseljenec doma, smo lažje v stanu ugotoviti kako vrsto državljana amemo v njem pričakovati; in ako se po njegovem prihodu izkaže, da ni tak, kakor se je pričevalo, se vsi bodo strinjali s menoj, da ga bo treba poslati nazaj tja, od koder je prišel.

"Razum prevažne spremembe od sedanjih zakonov, ki bi dala Amerika sami pravico, da si izbere svoje lastne prihodnje prebivalce, bi se s tem doseglo še dve drugi dobri posledici. Prvič, preprečilo bi se s tem razdružnje domaćih in tujin, kakor se to dogaja sedaj, ko priseljenski oblasti najdejo, potem ko so prišli sem, da vsi ali del družine niso pripustljivi. Drugič, dobili bi s tem seznam individualnega opisa priseljencev, tako da bi bila omogočena umna podlaga našega programa za amerikanizacijo in izobraževanje. Boljše priseljništvo mora biti naše geslo, kajti isto pomenja boljše državljanstvo in boljše ustanove.

"Vzakonjenje postav, da se uvede pregled inozemcev v starem kraju, je spojeno z mnogimi poteškočami, med katere spadajo obstoječe mednarodne pogodbe s nekaterimi izmed prizadetih dežel. Vendarle jaz mislim, da se to da izvesti, in v to svrhu sem pripravil predložitev v prihodnjem kongresu spremembo k triodstotnemu zakonu v zmislu, da triodstotne kvote bodo na razpolago le za one dežele, ki bodo dovolile, da naši zastopniki vršijo v njih gori omenjeni pregled oseb, ki se hočejo priseliti v Združene države."

Nemške buržoasne stranke se združujejo.

Berlin. — (Feder. Press.) — Čim so se združili večinski in neodvisni socialisti v Nemčiji, se je takoj pričelo gibanje za združenje buržoasnih strank "srednjega stanu" kakor se imenujejo. Te stranke so demokratje — stranka benčnega kapitala — centristi ali katoliška stranka in nemška ljudska stranka, ki je stranka industrijecev pod vodstvom Hugo Stinnesa.

Nemški parlament bo odaleč imel štiri glavne stranke: socialisti in komuniste na levi, blok omenjenih buržoasnih strank v sredi in nacionaliste, ki so odprti monarhisti in militaristi, na desni.

Kajzerjev grad je zdaj štacuna.

Berlin. (Feder. Press.) — Ponomni grad Viljema Hohenzollerna, zadnjega nemškega kajzerja, v Berlinu je zdaj prodajalnica za stare obleke. Društvo gospodinj v Berlinu je došlo od vlade, da v gradu odpre prodajalnice starih oblek, ki jih dajejo na prodaj obubožani srednji sloji.

Prebivalstvo Japonske.

Tokijo. — Ljudsko štetje na Japonskem je pokazalo, da je prebivalstvo približno enako razdeljeno po spolu. Naštetihi je bilo 57,665,800 prebivalcev in sicer je 28,981,500 moških in 28,764,300 žensk. Nekaj šest 11 milijonov ljudi živi v mestih in ogromna večina preko 46 milijonov na deželi.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Pittsburgh, Kans. — Uredništvo mora vedeti, kdo je poslal dopis. Pišite svoje ime in dopis bo priobčen. — Pozdravi

